

Klic TRIGLAVA

LETO II.

30. SEPTEMBRA 1949

ŠTEV. 30.

BREZ NASLOVA

Protikomunistični tabor vleče vse konkretnije in realnejše poteze. Za Maršalovo pomočjo in po berlinskem zračnem mostu smo pričeli Atlantskemu paktu, ki je gotovo, četudi tega nikjer izrecno ne omenja, naperjen proti sovjetski napadalnosti (menda ne nemški nevarnosti?) Demokratični svet se organizira, zbira svoje sile, jih ureja in izvršuje konkretna dejanja.

Medtem ko v svobodnem svetu pridobivajo na vse večjem ugledu tisti politični činitelji, katerih narodi so še včeraj stali v taboru Osi, nas Slovencev, in tudi Jugoslovancev, kot da ni. Pa vendar imamo tako ogromen moralni in politični kapital, saj smo bili v protikomunizmu gotovo najkonsekventnejši in smo se med prvimi neosiščnimi narodi uprli rdeči tiraniji ter sorazmerno z drugimi narodi pri tem imeli strašne žrtve, v ljudeh in materijalu.

Danes, ko bi mogli biti slovenski emigranti pozdravljeni v protikomunistični dejavnosti, pozdravljeni od onih, ki so nas še včeraj vračali v rdeče žrelo, nas kot da ni. Raztepli smo se po vsem svetu — nismo pa poskrbeli, da bi se naš glas čul, da bi dostojno reprezentirani mogli braniti svoje interese, interese naroda, ki bo jutri med premaganimi. Ali ni strahotna ironija usode, da bodo tako vse protikomunistične žrtve, vse Grčarice, ves Turjak in vse Vetrinje s tisoči grobov drugod — brezpomembne, kot da jih ni bilo? Ali naj mar res obvelja pred svobodnim svetom

in pred zgodovino trditev komunistov, da so te žrtve spadale med narodne izdajalce in najhujšo socialno reakcijo? Kaj smo vendar Slovenci zagrešili, da bomo tudi topot tako tragično zamudili odločilno uro!?

Kaj je vendar naša naloga?

Urediti svoje vrste, postaviti dostojno in delovno reprezentanco našim hotenjem in ciljem, vključiti slovenski narodni problem v probleme svetovne demokracije, z idejno prečiščenimi in moralno močnimi ter zdravimi pogledi in načeli pa dokazati vsakomur, da smo se naučili nekaj iz preteklosti, da znamo biti prav enako kot smo bili proti komunizmu odločni tudi proti politični in socialni tiraniji, četudi prihaja iz nekomunističnih vrst.

Kaj še ni vendar dovolj jasno našim političnim vodnikom, da bomo s staro mentaliteto, počasnostjo in brezbriznostjo do tako akutnih problemov spet prepozni, kot vedno doslej!? Ali ne bo ležalo na nas prokletstvo izdanega naroda, ki ga v svobodnem svetu kljub vsem argumentom, ki so na naši strani, nismo hoteli in znali prikazati kot demokratičnega, protikomunističnega; nismo delali in govorili tedaj, ko je ves narod čakal na odločilno besedo in dejanje?

Ogromen kapital imamo, kapital protikomunistične borbe in žrtev, pa ga nočemo izkoristiti! Za slovenski narod in njegove interese izkoristiti!!

I. Jenko

★ ★ ★

SLOVENSKA KNJIGA

PRED LETI ŽE SMO zapustili svojo domovino. Nekako navadili smo se življenja v tujini, morali smo se navaditi. Vseskozi pa se trudimo, da obdržimo močnejšo duhovno vez s Slovenijo, s kraji in ljudmi. Večkrat moremo tudi občutiti, kako se je naš stik z živo govorico zrahljal. In kot nas tujina premleva po svoje, tako melje tudi našo govorico. Vse bolj in bolj nam je potrebna slovenska knjiga, ki je del domovine.

Ti nagibi so vodili "Slovensko Pravdo" v Veliki Britaniji, da je pred nekaj meseci začela z zbiranjem knjig. Razumevanje Slovencev, ki so knjige bodisi darovali, bodisi kakorkoli že poskrbeli, je pomagalo, da se je ustanovila knjižnica, dovolj obširna, da more stopiti med vse Slovence, živeče tu.

Z dobro voljo in ljubeznijo do naše besede bo mogoče knjižnico v bodoče še bolj dvigniti po številu in izberi, da bo močan hram naše pisane besede, pa tudi našega izobraževanja.

Poleg slovenskih knjig obsega knjižnica tudi nekaj zanimivih knjig v tujih jezikih, kar je

razvidno iz seznama, ki je priložen prvi številki "Književnega vestnika."

Naj nam bo naša knjiga, naša beseda trdna vez, ki nas vse Slovence druži v ljubezni in zvestobi do domovine. Potrebno nam je to v tujini in domovina pričakuje tega od nas. Segajmo z veseljem po knjigi, Slovenijo našo najdemo v njej. Dvignimo s skupnimi močmi knjižnico v dobro in ponos nas vseh—slovenskih beguncev v tej deželi. Bodimo vedno in povsod Slovenci, saj drugega nam ni treba.

Z iskreno željo, da bi knjižnica nudila vsem Slovincem in Slovenkam v Veliki Britaniji razvedrila, veselja in moči, bratsko pozdravlja,

Mirko Gornik,
delegat Slovenske Pravde
za Vel. Britanijo

★ ★ ★

Naslov knjižnice je: SLOVENSKA KNJIGA, Dove Holes Hostel, DOVE HOLES, via Stockport, Cheshire.

★ ★ ★

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE . .

SOCIALNI SKLAD 29. OKTOBRA.—Slovenci in Slovenke! Za naše sorojake v DP-taboriščih, bolnicah in študentovskih domovih se ponovno približuje težek čas zime brez zadostne hrane in opreme. Ne pozabimo, da smo kljub raznim neprijetnim okolnostim v tujini, še vedno na boljšem kot oni, ki se nahajajo po taboriščih

Nemčije, Avstrije in Italije. Ne zaprimo svojih src pred njihovimi prošnjami! Pošljimo jim paketov! Ako pa sami ne zmoremo cele pošiljke, darujmo kako malenkost za Socialni Sklad 29. oktobra! Prispevke pošljite na "Klic Triglava" ali pa upravnici Sklada gđc. Vidi Zabavnikovi, 7 Hampstead Way, London, N.W.11.

DRŽAVA IN CERKEV

VPRASANJE o odnosih med cerkvijo in državo ni novo. Začelo se je s prvim verstvom in s prvo državo. Zgodovina pripoveduje o vplivu verstev na države ter o poseganju državnih predstavnikov v verske zadeve.

Pri tej kratki razpravi pa mislimo le na odnose med katoliško cerkvijo ter državo, naj bi bila že v katerikoli obliki, in sicer iz razloga, da Slovenci so po veliki večini katoliki ter urejajo kot verniki katoliške cerkve odnose z državo.

Kakršnakoli je bila že povezanost med državo in cerkvijo, vedno je življenje pokazalo, da se mora urediti medsebojno razmerje na način, da more biti dober vernik tudi zvest državljani in aktiven državljani more svobodno in praktično izpovedovati svojo vero.

Da moremo razumeti odnose med državo in cerkvijo, moramo poiskati osnove — kar je itak nujno pri vsakem vprašanju, ki ga hočemo pravilno razumeti in rešiti. Odgovor na to vprašanje osnov nam da odgovor kako in v koliki meri je i država i cerkev popolna družba. Ni treba razlagati pojma o družbi. Izkustvo priča, da je človek brez družbe velik revež. Vezi, ki ga vežejo na družbo so tesne ter boleče, ako bi jih hotel pretrgati. Robinzoni so izjeme.

Kakšne naloge, pravice in dolžnosti ima družba proti posamezniku ali drugi družbi, pa povedo nameni, ki jih ta družba ima, ter pravitako posest sredstev, s katerimi družba te namene dosega. Ako ima družba sama v sebi zadosten namen ter premore tudi sredstva, naj bodo že kakršnekoli narave, je taka družba v svojem redu popolna družba.

Tako je država namenjena državljanom, da skrbi za splošno blaginjo, iz katere pa zajema zase tudi posameznik, ne da bi kršil pravic drugega. V vseh onih stvareh, ki bi jih slabotni posameznik nikdar ne mogel poskrbeti, ima država svojo besedo. Ako daje tako pomoč, potem ima pravico tudi do obremenitve.

Država, ako izvzamemo človeški rod v celoti, je največji kolektiv, ki stopa v življenje posameznika v svojem redu.

Ne moremo pa zanikati tudi cerkvi, da bi ne bila v svojem redu popolna družba. Ima svoje cilje, ima tudi sredstva, da te cilje doseže, saj njena skrb je nauk o nadnaravnem življenju ter namen je k temu življenju pomagati z vsemi sredstvi, naravnimi in nadnaravnimi, ki so za to primerni. Le kdor zanika vsako verstvo, more odvzeti cerkvi ta cilj ter sredstva.

Tako je cerkev gospodar na svojem polju, tako je država neodvisna na svojem.

In vendar govori i zgodovina i sedanost o sporih med njima. Je le končno neko področje, ki pripada obema. Morda si tudi država lasti pravice na onem polju, ki pripada izključno cerkvi.

Morda država izključuje pravice, od katerih ne more cerkev odstopati. Karkoli je že, treba je določiti, kje so meje ene in druge.

Ne smemo pozabiti, da je samo eden človek. Ta pripada družini, se včlani kot državljani v državo ter je kot vernik član cerkve. Ako hoče država gledati v njem samo državljana s tem, da zanika njegovo duhovno prirodo, pride v spor s cerkvijo. Prav tako ne bi cerkev ravnala prav, ako bi urejevala striktno gospodarska vprašanja. Vendar dobro vemo, da so tudi gospodarska vprašanja marsikdaj moralnega značaja.

Ako je država zaljubljena sama vase ter noče priznati nikogar poleg sebe, gleda sovražno na cerkev, ki zahteva gotove pravice za sebe. Koliko je tega sovražstva v totalitarnih državah, nam govori prav polpretekla doba. Ako zahteva država božji kult za sebe, ne najde prostora za vernika, ampak ga sili na zanikanje verstva in odpad od cerkve. Ni treba posebej povdarjati znamenj premogočne države v novejši dobi, od nemškega kulturnega boja do cerkvi skrajno sovražno razpoloženega komunizma v naši domovini. Ostrina je v razmerju z zanikanjem svobode v državi. Ne gre za obliko, v kateri se to izvrši, niti za besede, temveč polna dejstva. Lahko so cerkve vseh kultov odprte, pa predstavniki zaprti, smete govoriti vse, kar je v skladu z mišljenjem tedanjega režima.

Iz sovražnega razpoloženja države sledi omejitve svobode govora, prepoved združevanja, javno izvrševanje kulta itd. Lahko so pota, ki jih poišče država, zelo različna, a cilj je vedno isti: uničiti vpliv cerkve na državljana. Tako totalitarne države.

Demokratske države pa priznavajo svobodo. Vendar pa so napram cerkvi lahko prijateljske, indiferentne ali sovražne. Ako so sovražno razpoložene, sovražstvo ni tako silno kot pri absolutističnih državah, demokratičnost sama prinaša neko omiljenje. Ako pa je država v prijateljstvu s cerkvijo, ji bo pomagala pri njenem delu, nudila pomoč v kakršnikoli obliki, cerkev pa bo državi nudila s svoje strani po državljanih polno pomoč.

Moderna država pa je največkrat indiferentna. Cerkev je ločena od države. Morda je razlog ta, ki se večkrat povdarja, češ toliko je različnih verstev, nihče ne sme imeti prednosti, a največkrat je to pod splošnim mlačnim vplivom indiferentizma. Cerkev ima polno svobodo razvoja in delovanja, a država izpolnjuje svoje naloge, kot da bi poleg nje ničesar ne bilo. In človek, ki je nerazdeljiv, stoji med obema ter išče poti, ki naj bi bila prava.

Ignacij Kunstelj, župnik
(Nadaljevanje sledi)

★ ★ ★

POŠTA

Priskočimo na pomoč Slovincem v Trstu! — List "DEMOKRACIJA" se je pojavil pred tremi leti kot glasilo svobodnih Slovencev in Slovanov, demokratično izživljajočih se na Svobodnem tržaškem ozemlju. List je nastal tudi zaradi potrebe, da čuje svetovno javno mnenje poleg vsiljivega kričanja komunističnih politikantov tudi trezni glas prepričanih demokratičnih politikov in borcev s Tržaškega in Goriškega. List zagovarja hkratu še koristi vsega tlačenega slovenstva, kateremu kaže s svojo odločno in demokratsko besedo pot svobode, dostojanstva in vstajenja. Zato hoče biti list "Demokracija" kot glasnik svobodnih in demokratičnih Slovencev tudi oznanjevalec odločne volje vsega zasužnjene slovenskega sveta, ki se pod svežim dihom demokratičnih svoboščin pripravlja za novo življenje.

"Demokracija" je borbeno glasilo vsega slovanstva v boju proti komunizmu, največjemu zlu, ki je kdaj doletelo slovanske narode!

Trda borba, ki ji naš list vneto služi, zahteva od nas veliko žrtev, ki jim sami nismo kos. Naš list se bori z velikimi težavami finansiranja, čeprav se krog naših čitateljev stalno širi. Vedite, da je bil naš glas še pred kratkim glas vpijočega v puščavi! Danes smo pa že glasilo, ki je priznано v domovini

in vsemu svetu kot glasnik svobode in demokracije za vse Slovence!

Kako nam morete pomagati?

Širite naš list med svojimi znanci; vpeljute ga v vsako slovensko hišo in vsako slovensko društvo; pobirajte naročnino in prostovoljne prispevke; ob vsaki primerni priliki se spomnite našega in vašega lista "DEMOKRACIJA"!

To je vse, kar od vas Slovencev v širnem svetu pričakujemo!

To terja od vas slovenski narod! To ni mnogo za vas, za nas je pa pogoj dela in uspeha v našo skupno korist.

Zato pomagajte "DEMOKRACIJI"!

List se naroči pri upravi "Demokracije" v Trstu, via S. Anastasio št. 1-c, Free Territory of Trieste, in stane 100 lir mesečno. Način nakazovanja bo javljen vsakemu posebej.

Uprava "Demokracije"

KAKO JE PRI NAS V ARGENTINI? — Prav gotovo bo marsikaterega slovenskega rudarja in delavca v Veliki Britaniji zanimalo, kako in pod kakimi pogoji živi deloven človek — Slovenec — emigrant v Argentini. Zanimalo ga bo že zato, ker se je toliko govorilo o Argentini in je marsikdo želel priti sem, pa so mu višje sile zasukale življenjsko pot prav drugače.

Poglejmo danes mladega fanta, moža, ki je prišel brez svojcev sem. Vzemimo, da ta novi emigrant nima nikakega pravega poklica za tujino. Ali je študent, uradnik, ali pa je šel še zelo mlad od doma in tako preko taborišč po Evropi, kjer se ni mnogo naučil, prišel v Argentino iskat dela in stalnega življenja.

Po nekaj dnevnem bivanju v emigrantskem hotelu v Buenos Airesu je moral zagrabiti za prvo priliko in pričeti delati karkoli, bodisi v tovarni, pri stavbnih delih ali pa je šel v notranjost dežele.

Kako je s plačami in splošno s socialno ureditvijo?

Najslabše plačani delavec kovinske stroke dobi na uro 1.87 pezosa. Opraviti mora 48-urni delovni teden in izplačuje se štirinajstdnevno. Od plače se mu odtrga 8% za pokojninski sklad, ki se beleži v posebno pokojninsko knjižico, ki jo vsak ob nastopu dela dobi. Pokojnina se začne izplačevati po 30 letih dela! Za slučaj nezgode pri delu dobi delavec brezplačno zdravniško oskrbo in 75% plače za ves čas zdravljenja. Od tega plača 50% zavarovalni urad in 25% delodajalec. Delavec lahko zapusti delo kadarkoli hoče z enim mesečnim odpovednim rokom. Pri nekaterih podjetjih zadostuje 15-dnevni odpovedni rok. Delodajalec pa ne sme odpustiti delavca brez tehtnega vzroka (tatvina itd.), sicer mu mora izplačati trimesečno plačo naprej! Koncem leta mora podjetnik izplačati trinajsto plačo ali "aginaldo," kot se tukaj imenuje. "Aginaldo" se izplačuje pred 31. decembrom, navadno za Božič. Dopust deset dni dobi vsak po enem letu dela pri istem delodajalcu.

V slučaju, da delavec med letom zapusti delo pri nekem podjetniku, mu mora ta izplačati odgovarjajočo "aginaldo," t.j. 12% vsakomesečne plače. Istotako dobi plačan odgovarjajoči dopust, toda le v slučaju, če je delal več kot šest mesecev ali točno 150 delovnih dni.

Uvedenih je pet državnih praznikov letno, katere dobi delavec plačane.

Kakih velikih izgledov za napredovanje navaden delavec nima. Po prvih treh mesecih mu navadno zvišajo plačo za deset centavosov, pozneje pa zelo počasi z ozirom na to, v kateri stroki pač dela. (Nadaljevanje sledi v prih. številki). K.B.

POJASNILO GLEDE ZAPOSILITVE V VEL. BRITANIJI.—Mnogi begunci na delu v tej deželi menijo, da so ob sprejemu dela podpisali pogodbo, ki jih veže, da delajo v isti zaposlitvi eno leto, nato pa lahko posel po svobodni volji izbirajo.

Zaradi nesporazumov, ki iz tega nastajajo, želimo pojasniti, da ni nihče ničesar podobnega podpisal. Svoj podpis smo stavili na tiskovino, v kateri je bilo rečeno, da britanska vlada garantira podpisniku eno-letno zaposlitev v industriji, ki jo da na razpolago Ministerstvo za delo. To pomeni, da nam je vlada samo zagotovila enoletno zaposlitev in da ta po tem roku lahko preneha, ako ni več dela. V slučaju pa, da je delo še na razpolago, lahko z zaposlitvijo nadaljujemo, toda enako kot prvič—v industriji, določeni od Ministerstva za delo.

Informacije iz merodajnih krogov pravijo, da je v kratkem pričakovati izpremembo sedanjega stanja in bo vsakdo imel priliko izbrati posel, ki ga želi. Zaenkrat bo to veljalo menda samo za rudarje.

I.R.O. IN BEGUNCI V VEL. BRITANIJI.—Zaradi napačnega tolmačenja izjave predstavnika IRA v Londonu o možnosti izselitve iz Anglije, objavljamo:

IRO je izdala poziv vsem beguncem v Vel. Britaniji, da se javijo do 31. avgusta t.l., ako žele emigrirati iz Anglije kam drugam. V proglasu pa je bilo povdarjeno, da IRO smatra sedanjo namestitev beguncev v Vel. Britaniji za zadovoljivo in bo izselitev omogočena le v izjemnih slučajih.

★ ★ ★

SPOR TITO - STALIN NA TERENU

—poročilo našega posebnega dopisnika—

PRVI POIZKUSI oborožene kominformistične vstaje so bili meseca oktobra in novembra 1948 v Črni gori. Uprli so se celi okrajni komiteji KP pod vodstvom nekega Ilije Bulatoviča in organizirali oboroženo skupino, ki je štela približno tisoč ljudi in ki je v začetku imela precejšnje uspehe v borbi s Titovimi četami in policijo. Ta skupina je dobivala orožje in pomoč iz Albanije, vendar pa jo je Titova splošna ofenziva v decembru 1948 uničila. Sam Ilija Bulatovič je bil ubit. Represalije, ki jih je izvajala UDBA (Ozna) v Črni gori so bile strašne. Zaradi velikih izgub je kominformistično vodstvo zavzelo drugo taktiko, t.j. še naprej je organiziralo oborožene skupine, ki so dobivale kakor preje vso pomoč iz Albanije, vendar pa je stremelo za tem, da se vsem vojaškim akcijam izogne, dokler se njihovo število ne poveča tako, da bi bile sposobne za uspešno borbo. Po cenitvah v juniju 1949 je bilo v Črni gori okrog tisoč kominformističnih gverilcev, zelo verjetno pa je, da se je doslej njihovo število precej povečalo.

Drugi center zbiranja oboroženih skupin je severno-zapadna Bosna, predvsem okolica Tuzle in Zenice. Vsi znaki kažejo, da je ta center predvsem organiziran od kominformističnih skupin, ki so se v te kraje prebile iz Romunije preko Banata in Srbije. Po verodostojnih poročilih se v tem predelu nahajajo tudi manjše skupine hrvatskih križarjev, ki so baje imele že nekaj spopadov s temi kominformističnimi partizani. Sodeč po razvoju, je ta center oboroženega odpora mnogo šibkejši od črnogorskega, vendar pa bo igral verjetno v bodočnosti še važno vlogo, predvsem zaradi svoje osredne lege v središču jugoslovanske železne industrije. Tretji center je baje v okolici Siska, vendar pa več kot to o njem ni poznano.

Važna je tudi vloga Macedonije, predvsem vzhodne, ker je v tem predelu bolgarski nacionalizem, povezan s komunističnimi tendencami precejšnjega dela prebivalstva, dobil možnost širokega razmaha. Oborožene skupine v tem predelu prihajajo iz Bolgarije. Ozemlje ob albanski meji je za kominformistične namene manj prikladno. Vzrok je v Titovi politični ofenzivi v

Albaniji, ki ima namen vreči z oblasti režim Enver Hodje in privesti na oblast pro-Titovske komuniste in sploh anti-komunistično orijentirane Albance. Zdi se, da je Titu že uspelo pridobiti simpatije kakih pol milijona Albancev, ki prebivajo na ozemlju Kosova in Metohije in ki predstavljajo zaradi svoje povezanosti resno oviro vsakemu poizkusu kominformističnih partizanov v tem področju, z izjemo oborožene intervencije. Važno je tudi dejstvo, da je Tito naselil ob vsej jugoslovansko-albanski meji nekaj tisoč beguncev iz Albanije, ki so zaradi svojega sovražnega razpoloženja napram komunističnemu režimu v Albaniji najboljše obramba tega dela jugoslovanske meje.

SOVJETSKE INTERVENCIJE NE BO

Zelo je verjetno, da vključ grozečim koncentracijam sovjetske armade v Romuniji, Madžarski, Bolgariji in Albaniji, oborožene intervencije ne bo. Mnogo je verjetnejše, da je namen teh koncentracij vezava jugoslovanske oborožene sile na njenih mejah, medtem ko bodo domači kominformisti ojačani z ilegalnimi sabotažnimi skupinami, ki so bile šolane v raznih satelitskih državah, izvršili udar v središču Jugoslavije. To povdarja tudi Moskva sama v svojih številnih notah jugoslovanski vladi in komentarjih o položaju. Znaki kažejo, da Tito to možnost pričakuje. Za intervencijo v Jugoslaviji naj bi bili uporabljeni oddelki grških gverilcev, ki bi vdrli v Jugoslavijo iz Albanije in Bolgarije, ko bodo okrepljeni s precejšnjim številom jugoslovanskih kominformistov, ki so pobegnili v satelitske države, ter s komunističnimi dobrovoljci iz drugih držav. (V zvezi s tem poročajo nemški časopisi, da se zbirajo prostovoljci za tako kominformistično armado v sovjetski zoni Nemčije med sedanjimi policijskimi silami). Možnost takega vpada ni izključena, ker obmejne pokrajine omogočajo s svojo naravno oblikovitostjo infiltracijo manjših skupin, ki naj bi se potem na jugoslovanskem ozemlju koncentrirale ter dobile videz čisto jugoslovanskega gibanja. To pa bi povzročilo mednarodni konflikt, ki se mu želi Sovjetska Zveza zaenkrat še izogniti. Verjetnost takega razvoja dogodkov je predvsem v dejstvu, da Sovjetska Zveza nujno potrebuje pre-

hod preko Macedonije v Albanijo, ki ima dominantni položaj ob jadranskem morju in ki bi jo tako "osvojen" ozemlje" v Macedoniji okrepilo. S tem v zvezi je značilna silna zaostritev odnosov med KPJ in KP Grčije, ki je poleg polemične vojne med jugoslovanskim in sovjetskim časopisjem prvenstvene važnosti.

V pričakovanju napada je največja sila jugoslovanske vojske skoncentrirana v Macedoniji ter ob madžarsko-romunski meji. Zato je zelo verjetno, da bodo kominformisti poskušali izvršiti oboroženo vstajo tudi v Bosni, ker bo VI. armija, ki se sedaj nahaja kot strateška rezerva v tem predelu, v slučaju vstaje v Macedoniji uporabljena kje drugje.

TITO NE BI ZDRŽAL

Kdaj bo prišlo do kominformističnega upora v Jugoslaviji ni lahko uganiti. Vendar pa verjetnost hitre zavezniške pomoči Titu ne dopušča kominformističnim voditeljem mnogo časa za izpolnitev načrta. Zelo je verjetno, da se bo Tito zaradi pomoči, gospodarske in vojaške, ki jo bo dobil z

Zapada, do spomladi tako okrepil, da bo vsaka akcija že vnaprej obsojena na neuspeh. Zato bi se moral udar izvršiti pred zimo. Ker pa zimski meseci tudi niso prikladni za vojaške akcije, lahko pričakujemo važnejših dogodkov v kratkem.

Moje osebno mišljenje je, da se Tito v takem slučaju ne bo mogel vzdržati na oblasti iz sledečih razlogov: Vojska je nezadostno opremljena in po vojaških proračunih ima komaj dovolj streliva za 8—14 dni frontalnega vojskovanja. Oborožitev z orožjem, ki bi ga morda dala Amerika, bi trajala vsaj 4—5 mesecev. Oficirski kader je nezanesljiv in je treba računati, da bodo mnogi oficirji, ki danes še podpirajo Tita, prešli na nasprotno stran, čim bodo videli, da ima izglede na uspeh. Vojska sama je sestavljena iz "reakcionarnih" elementov, ki nimajo namena, da bi preivali svojo kri za komunizem katerekoli vrste. Sličen je položaj med civilnim prebivalstvom in kakor sem omenil, tudi v KPJ. Poleg vsega pa je gospodarski položaj Jugoslavije zelo slab, kar kominformisti spretno izkoriščajo.

KRATKE VESTI

WASHINGTON. — 23. t.m. so Amerika, Vel. Britanija in Kanada podale skupno izjavo, da obstojajo dokazi, da ima Sovjetska Zveza atomsko bombo.

LAKE SUCCESS. — Pričelo se je jesensko zasedanje glavne skupščine Organizacije Združenih Narodov. Ena izmed glavnih točk razgovorov je uvedba mednarodnega nadzorstva atomske energije. Sovjeti na tako nadzorstvo v načelu pristajajo.

LONDON.—Sir Stafford Cripps, angleški finančni minister in zunanji minister g. Bevin sta se vrnila iz Washingtona, kjer sta skupno z ameriškimi in kanadskimi uradnimi krogi razgovarjala o vzporeditvi gospodarskih interesov kupnih področjih sterlinga in dolarja. Anglija je pristala na znižanje vrednosti funta, ki je bila v tujini še vedno na isti višini kot pred vojno. Novo razmerje med dolarjem in funtom je sedaj 1 funt za 2.80 dolarja (preje 1 : 4.03). Nova kupna moč funta v tujini je s tem enaka njegovi kupni moči v Angliji.

NEW YORK.—G. Bevin je imel v skupščini OZN 26. t.m. govor, ki kaže vso odločnost Velike Britanije, da se ne bo dala prestrašiti, ako Sovjeti izdelujejo atomske bombe. G. Bevin je dejal:

"Niti Britanija niti kdorkoli drugi, ki misli tako kot mi, ni bil nasproten sporazumu za nadzorstvo atomske energije. Krivda leži izključno na Sovjetih, ki so odbili vsako razpravljanje o predlogih, ki jih niso predložili oni sami.

Ako bi Rusi dvignili zaveso in dopustili nadzorni sistem, ki ga je odobrila Glavna skupščina—in ki je po našem prepričanju edino možen od vseh doslej predlaganih — potem bi imeli že danes učinkovito zabranitev izdelovanja atomskega orožja.

Sovjeti nas niso nikdar prenehali kriviti za neuspeh tega. Enako ne druge. To je neumna obtožba. Mi smo na tem prav toliko zainteresirani kot drugi."

G. Bevin je povdaril, da ima Sovjetija namero izpodkopati temelje gospodarskega in političnega ustroja zapadnega sveta.

"To je sovjetska politika in g. Višinski tega ne more zanikati," je izjavil Bevin. "Meni morda kdo, da bomo mi dovolili, da bo ta politika uspela?"

ZA TISKOVNI SKLAD KLICA TRIGLAVA so darovali: P.L. iz Llandofeiloga 4/-; N.F. iz Tyrie 4/-; M.A. iz Mexborougha 4/-; I.A. iz Ferndala 2/-; K.J. in K.A. iz Pontypridda po 2/-; Ž.F. iz Treherberta 2/-; H.D. iz Felinfacha 3/-; H.Ž. iz Oakdalea 2/-; g.B. iz Pontypridda 1/- in M.R. iz Cwmfelinfacha 2/-. Vsem darovalcem iskrena hvala za razumevanje in izkazano podporo!

EXPRESS RELIEF COMPANY

52, PENN ROAD, HOLLOWAY,
LONDON, N.7.

se priporoča za naročila paketov z zdravili, čevlji in blagom. Lahko naročite tudi streptomycin, ki je najnovejšo zdravilo proti tuberkulozi. Tvrdba nosi za dostavo paketov polno odgovornost. Naročila se sprejemajo v slovenščini. Zahtevajte cenik!

Obtožil je Višinskega, da grozi zrušiti Titov režim, ne da bi se poslužil poti Organizacije Združenih Narodov.

"Jugoslavija je čez noč postala v očeh Politbiroa vojni hujskač. Toda note moskovske vlade Titu ne pravijo, da bo zadeva sporočena Organizaciji ZN. Ne. Pač pa pravijo, da bo sovjetska vlada podzela učinkovitejša korake, ako se ne doseže zadovoljiva rešitev.

Kaki so ti koraki? Ali morda ogrožajo Jugoslavijo? Ali ogrožajo svetovni mir?

"Bil bi srečen," je dejal g. Bevin, "ako bi tudi sovjetska vlada sprejela Višinskijev miroljubni nasvet in umaknila svoje grožnje napram Jugoslaviji.

Gospod Višinski se bo gotovo spomnil, kako je obiskal Romunijo, odpravil tamkajšnjo vlado in jo nadomestil z drugo pod sovjetskim nadzorstvom.

Prav tako se bo spomnil, kako je bila odpravljena bolgarska neodvisnost in likvidirani voditelji opozicije. In enako na Madžarskem, kjer je bila odpravljena svobodno izvoljena vlada, medtem ko ni bilo dovoljenih nobenih svobodnih volitev na Poljskem, čeprav so Sovjeti na to pristali v Potsdamu.

In končno moram omeniti še, kako je bilo na Čehoslovaškem izbrisano vse, kar so zgradili predsednik Beneš, Jan Masaryk in njegov oče.

Ako pomeni vse to ceno za mir, potem je ta cena zelo visoka. Ako sovjetska vlada misli, da bo na tak način prepričala zapadni svet o svoji dobri volji in namelih, potem se vara," je dejal g. Bevin.

KLIC TRIGLAVA je glasilo demokratskih protikomunističnih Slovencev v emigraciji! Izhaja 15. in 30. v mesecu.

Naročnina znaša: **Anglija**: 24/- letno, 6/- četrtletno. Plačljivo potom Postal Orderja.

Nemcija: 12/- letno, plačljivo preko prijateljev v C.M.W.S.

USA in Kanada: 3 in pol dolarja letno. Pošilja se lahko v priporočenem pismu.

Argentina: 20 pezosov letno, plačljivo dostavljalcu.

Krasne športne srajce v raznih barvah po evropskem in ameriškem okusu ter druge športne in klubske garniture lahko naročite pri M. Koribsky v Wolverhamptonu. Izdelava je mojstrska in garantirana. Sprejema se tudi blago v izdelavo. Zahtevajte vzorce! Pišite v slovenščini na naslov

M. KORIBSKY,

69, HOLLY BUSH LANE, PENN,
WOLVERHAMPTON, STAFFS.

PAKETE Z ŽIVILI

lahko naročite zase in za Vašo družino! Za informacije se obrnite na naslov:

J. B. SMITH

17, PELHAM COURT, KINGSTON ROAD
STAINES, MDDX.